

Odnosi med starši in učitelji – temelj vzgoje v šoli

Janko Korošec,

Zveza aktivov svetov staršev Slovenije

Besedilo kratko povzema vsebino posvetovanja »Odnosi med starši in učitelji – temelj vzgoje v šoli«, ki je bolj obširno opisana v okrožnici Zveze aktivov svetov staršev Slovenije (ZASSS), in je namenjeno povabilu k razpravi o smiselnosti, oblikah in možnostih polformalnega in neformalnega druženja staršev in učiteljev kot eni od poti k partnerstvu med šolo in starši.

V Zvezi aktivov svetov staršev Slovenije smo že v 1. letu delovanja ugotovili, da namena in ciljev ZASSS ne bomo dosegli brez sodelovanja z ostalimi deležniki v šoli. Tako smo jeseni leta 2012 organizirali posvetovanje z naslovom »Odnosi med starši in učitelji – temelj vzgoje v šoli«, na katerega smo povabili tudi učitelje in ravnatelje. Posvetovanje je potekalo v obliki delavnic, na katerih smo izmenjali mnenja in izkušnje o medsebojnih odnosih. Vsebina posvetovanja je obširno zajeta v okrožnici ZASSS št. 4/2012 (ZASSS, 2012).

Tako starši kot učitelji smo bili soglasni, da so temelj dobre vzgoje dobri odnosi med učitelji in starši. Dobrih odnosov si želimo vsi, v vsakodnevni praksi pa se prevečkrat pojavlja veliko razhajanje, vse prevečkrat so starši in učitelji vsak na svojem bregu. Medsebojne odnose v številnih primerih obremenjujeta strah in nezaupanje.

Nekaj na posvetovanju izpostavljenih dejavnikov, ki povzročajo težave v odnosih:

- nezadostna in neustrezna komunikacija,
- izguba medsebojnega spoštovanja med starši in učitelji,
- strah in nezaupanje do staršev pri učiteljih,
- kritiziranje učiteljev pred otroki s strani staršev,
- posploševanje negativne izkušnje na vse starše oziroma učitelje, anekdotičnost,
- različna pričakovanja učiteljev in staršev,

- nepoznavanje pristojnosti in meja, do katerih starši smejo posegati v vzgojno-izobraževalni proces,
- v času formacije učitelji niso prejeli zadosti veščin v komuniciranju s starši,
- učitelji staršev večkrat ne priznavajo za enakovredne sogovornike.

Osnovni namen sodelovanja med starši in učitelji je vzgojiti otroka v zdravo, samostojno, zadovoljno, odgovorno in aktivno osebnost. Otrok v šoli ne bi smel izgubiti ukaželjnosti.

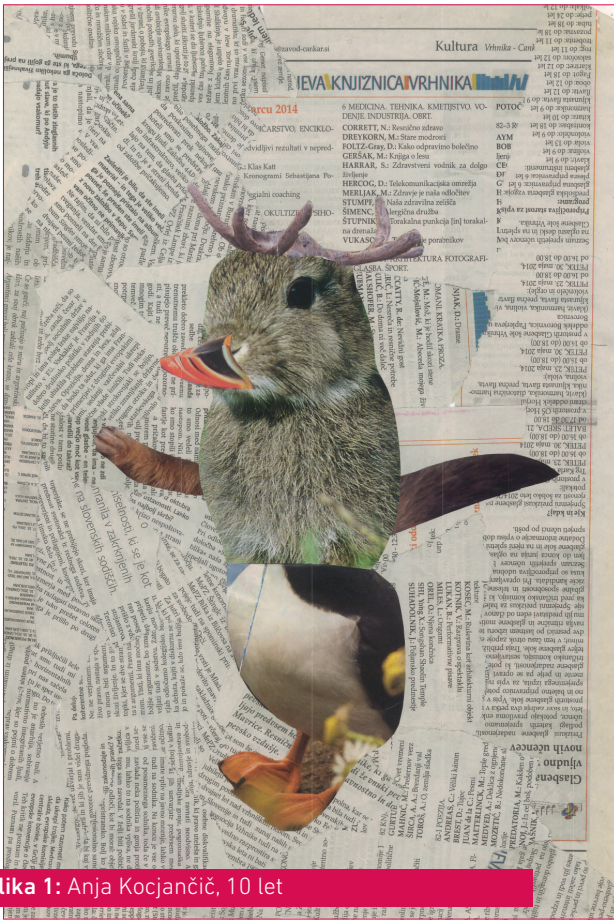
Tako starši kot učitelji si želimo:

- več dialoga, odprto komunikacijo,
- red in jasna, skupno dogovorjena pravila, definirana pričakovanja,
- doslednost pri spoštovanju vrednot s strani vseh deležnikov,
- partnerstvo in zaupanje med starši in učitelji, učitelj naj starše sprejme kot enakovredne sogovornike, starši naj spoštujejo učiteljevo strokovnost.

Vsi odrasli deležniki moramo poskrbeti, da bo šolsko okolje kar najbolj ustrezno za razvoj otrok. Zato se ne smemo braniti odprtosti in širine razmišljanja.

Načinov za doseganje ciljev je mnogo. V nobenem primeru pa ne gre brez kakovostne komunikacije med obema stranema.

Kdo je odgovoren za dobro komunikacijo med starši in učitelji? Starši pričakujemo, da odgovornost za pozitiven prvi stik med starši in učiteljem nosi učitelj. Učitelji morajo imeti kompetence za vzpostavitev dobrega odnosa. Vzdrževanje dobrega odnosa pa je odgovornost tako staršev kot učitelja.

Slika 1: Anja Kocjančič, 10 let

Potrditev naših razmišljanj smo dobili že v naslednjih tednih po posvetovanju, ko se je nekaj staršev udeležilo delavnic, ki jih je v okviru projekta Mreže učečih se šol izvedla šola za ravnatelje. Profesionalna priprava in izvedba teh delavnic je pripomogla še k spoznanju, kako pomembno je, da starši in učitelji sedemo za isto mizo in enakovredno prispevamo k oblikovanju skupnih zaključkov in smernic za delo.

Prakso posvetovanja v Škofji Loki smo v naslednjih letih uspeli prenesti v posamezne aktivne in na posamezne šole. Na ravni aktiva se srečajo predstavniki staršev in učiteljev z vsake v aktiv včlanjene šole. Na ravni šole pa se srečajo člani učiteljskega zbora in sveta staršev.

Dodatek

Kot primer prakse iz Evrope navajamo pobudo Združenja finskih staršev Dom in šolski dan («Kodin ja koulun päivä») (Blog EPA, 2014).

Pobuda nagovarja starše in učitelje k neformalnemu druženju, ob katerem dobijo priložnost, da se bolje spoznajo. Oblike druženja so različne: srečanje učiteljev in staršev ob jutranji kavi, celodnevno sobotno srečanje z bogatim programom ali pa prijateljsko druženje po koncu delovnika.

Na pobudo se je odzvalo skoraj 1.000 finskih šol.

Viri in literatura

Blog EPA. (2014). *Family-School Get-together - Newsflash from Finland*. <http://europeanparents.blogspot.com/2014/10/family-school-get-together-newsflash.html> (pridobljeno 2. 2. 2015).

Kalin, J. et al. (2009). *Izzivi in smernice kakovostnega sodelovanja med šolo in starši*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

ZASSS. (2012). *Okrožnica ZASSS 4/2012 s posvetovanja ZASSS Odnosi med starši in učitelji – temelj vzgoje v šoli, Škofja Loka, 20. 10. 2012*. <http://www.zasss.si/documents/Okroznica-2012-4.pdf> (pridobljeno 2. 2. 2015).

K izboljšanju odnosov med starši in učitelji pripomo-rejo neformalna in polformalna druženja – na pri-mer skupna udeležba na šolah za starše. Oblikovanju medsebojnih odnosov bi lahko namenili več pozor-nosti tudi na roditeljskih sestankih. Roditeljski sesta-nek je predvsem sestanek staršev. Poteka lahko tudi v obliki delavnice na neko temo in naj ne bo vedno namenjen le posredovanju informacij.

Odnos vedno krepi upravičena pohvala. Starševstvo je poklic, za katerega ni šole, zato so starši veseli učiteljeve pohvale in jo sprejmejo kot potrditev vzgoje svojega otroka. Na drugi strani pa je zadovoljstvo staršev oziroma učenca pomembna motivacija učitelja za zavzeto pedagoško delo. Učitelji dajejo pohvali staršev celo prednost pred pohvalo ravnatelja ali kolega (Kindred v Kalin, 2009: 16).